

ἔτι γίνεται φανερόν εἰς τὴν μέτρησιν τοῦ ἔπους· πῶς λοιπὸν πρέπει νὰ ἀνγνωσθῇ τοῦτο συμφώνως μετὰ τὰς κειμένας λέξεις καὶ τὸν νοῦν τοῦ ἐπιγράψαντος; νομίζω ὅτι ἀφοῦ ἀφαιρεθῇ ἀπ' ἀμφοτέρων τὰ κύρια ὀνόματα τὸ περιττὸν I, καὶ πρὸς τοῦτοι· τὸ Σ ἀπὸ τὴν σειράν τῶν γραμμάτων ΟΝΟΜΑΣΤΟ, θίλει προκύψῃ ἐν τακτικῷ ἐξαμέτρῳ τὸ ἐξῆς·

Ἡπιτυς οὐνομα τοῦτο Φερίλεω ἄθλον ἔθηκεν,
μὲ νόημα ἀπλούστατον καὶ εὐκρινέστατον· Ἡπιτυς τὸ ὄνομα, ἦτοι Ἡπιτυς ὀνομαζόμενος, ἔθηκε τὸ ἀγγεῖον τοῦτο ἑπαθλὸν (εἰς τοὺς τέλουμένους ἀγῶνας). Τὸ ἐν τῷ Φερίλεω I ἀποδίδει νομίμως μακρόν διὰ τὴν ἐν τῷ ἐξῆς ἡμιποδῖα ἐπικρατῇ ἄρσιν καὶ μέλιστα τοῦ ὕψους ἐπομένου· αἱ δὲ πρῶται συλλαβαὶ τῶν λέξεων ΟΝΟΜΑ, ΤΟΤΟ ἐχαράχθησαν μονοφθόγγως ἦτοι διὰ μόνου τοῦ Ο, τοῦ ἐπέχοντος, ὡς ἄλλοτε παρετήρησα, τὸν τόπον τῆς ΟΥ διφθόγγου. Προσθετέον ἀκόμη ὅτι ὁ Ἰταλὸς Χαρακτὴς ἀντὶ τοῦ Κ ἐμεταχειρίσθη τὸν Q χαρακτῆρα κρίνας αὐτόν, ὡς φαίνεται, ἰσοδύναμον ἐκείνου ἐν πάσῃ περιστάσει, ἂν καὶ ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἦτον συνήθως περιορισμένη, ὡς ἄλλοι ἐσημαίωσα.

Τὰ ἄλλα ταῦτα, ἡ ἑπαθλα, τὰ ὅποια ἐλάμβαναν οἱ εἰς τοὺς ἀγῶνας εὐδοκιμήσαντες, συνεθάρπτοντο μετ' αὐτῶν ἀποθνήσκοντων, ὡς συνεθάρπτοντο καὶ ἄλλα, οἷον ὄπλα, σκεύη, στολίδια, ὀνομαζόμενα ταῦτα κτέρει, ὡς κτήματα δηλαδὴ τοῦν ἐκροῦ, αἱ περιουσίαι αὐτοῦ ἐντάφιος.

ΧΡ. ΦΙΑΒΤΑΣ.

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ.

(Συνέχεια Ἰδ. φυλ. 191 194 καὶ 195).

—ooo—

Ξελέγωμαι. | (Ἐξ - ἐλέγχω). Συζητῶ μετ' ἄλλου τινὸς δυσάρεστα λαβόντα χώραν μεταξὺ ἐμοῦ καὶ ἐκείνου καὶ ἀπομείναντα ἀναποφάσιστα καὶ ἀμυθήστα. Ἀς τοὺς γὰρ τὰ ξελέξουν οἱ δύο τοὺς, δηλ. νὰ τὰ ποῦν, νὰ τὰ χωρίσουν, νὰ εὑρουν ποῖος ἔχει τὸ δίκαιον καὶ ποῖος τὸ ἄδικον. Κάθονται καὶ ξελέχονται, κάθονται καὶ τὰ ξελέχουν. **Ξελέμματα** δέ, πληθυντικῶς, ἡ τοιαύτη συζήτης.

Σωριάζομαι. | Πέπτω ἐκτάδην χαμαί, **Σωροβολιάζομαι.** | προξενῶν διὰ τοῦ σώματός μου καὶ τὸν ἀνάλογον δοῦπον. **Σωροβολιὸν** δέ, ὁ ἐκτεταμένος θύρβος ὁ προξενούμενος ὑπὸ πολλῶν κατακρημνιζομένων πρᾶγματων.

Σκαλόνω. | Φθάνω ἀναρρίχόμενος εἰς τὸ **Σκαρβαλόνω.** | ποθούμενον σημείον.

Παραστέκω. | Στέκω ὄρθως ἐνώπιον ἄλλου **Παραστέκομαι.** | παρατηρῶν τὰ ὑπ' αὐτοῦ πραττόμενα. Τί με παραστέκεσαι; Καὶ ὄρκος ἐν κοινῇ χρήσει, Μὰ τὴν ὥρα ποῦ μᾶς παραστέκει

Διάσοντας. | Ὁ ἀλλοχοῦ βούλονται. (Ἰδ. Λεξ.

Μοσίτης. | Βυζ.)

Βαγιά. | Τὸ δένδρον ὁ φοῖνιξ.

Φοινικιά. |

Πρακοντιά. Τῶν ἀρχαίων τὸ δρακόντιον. Δηλητηριώδης βιτάνη ἀπαντωμένη συχνάκις εἰς τοὺς ἀγρούς, προάγουσα δὲ σταφυλὴν τῆς ὁποίας αἱ βέργαι εἶναι μικραὶ καὶ ἐρυθραὶ ὡς τ' ἄωρα κεράσια.

Ψυλλίθρι. Τῶν ἀρχαίων τὸ ψύλλιον. Καὶ οἱ ἡμέτεροι χωρικοὶ διηγούνται ὅτι τὸ χόρτον τοῦτο ἀφνίζει τοὺς ψύλλους.

Ῥταρο. Τῶν ἀρχαίων τὸ ὄδρον ἢ οἶδνον, καὶ τῶν Γάλλων τὸ tresse. Εὐρίσκεται ἐν Πρεβεζῇ.

Ρεῦκι. Ἐν Λευκάδι **μπαστανάκλα** καὶ ἐν Ἐλλάδι **δαυκί.** Ἄλλη ῥίζα, ἔχουσα σχῆμα μακροειδὲς καὶ χρῶμα πορτοκαλλίου, χρήσιμος εἰς τὴν μαγειρικὴν. Γαλλ. enrolle.

Κόγκολη. Ἀλλοχοῦ **μπογαλάς.** Ἐν τῶν ζιζανίων τοῦ σίτου.

Καρβουνόσταρο. Ἄλλο ζιζάνιον τοῦ σίτου.

Μπούρμπουλας. Ἐν Κερκύρᾳ, **βαθύλα.** Εἶδος ἀγροτικοῦ βόμδουκος ἔχοντος μέγεθος οἷον ὁ τέττιξ, χρυσοπρασίνην δὲ τὴν ῥάχιν.

Οἶπουρο. Ὀπώρα.

Ἀδικοβάγω. Ἐν Κερκύρᾳ **ἀδικοβάγω.** Συκοφαντῶ. **Ἀβανιά,** ἡ συκοφαντία.

Ξιδούλια. (τά) Τὸ ἀντίτιμον τοῦ κόπου, τὰ ἀπὸ τῆς ἐργασίας ὠφελήματα. Καὶ ῥῆμα **ξιδουλεύω,** κερδίζω διὰ τοῦ κόπου μου.

Παθός. Ὁ παθών. Ἐμένα τὸν παθὸν γὰ ρωτᾷτε. Καὶ ἐν τῷ δημῳδεῖ ἀξιωματι· εὐ παθὸς εἶναι ἱατρός.

Καρχόρομαι. Λέγομεν ὅταν τρώγοντες συμβῇ καὶ καθήσῃ τι εἰς τὸν λάρυγγα. **Κομπιάζομαι** δέ, ὅταν τὸ καταποθὲν διαρχόμενον βραδέως φέρῃ πρὸς τὸν στομάχον, ὡς τοῦ φθάσῃ εἰς τὸν στομάχον.

Ἀμολίβω. Ἀόρ. ἀμόλυφα. Ἐκ τοῦ μολύνω. Τὸ ἀλλοχοῦ ἀρταίρομαι, χαλῶ τὴν νηστείαν.

Ψοφολογᾶν. Πρὸς καταφρόνησιν ἢ ἀστεϊσμόν. **Σύρε γὰ ψοφολογήσῃς,** σύρε νὰ κοιμηθῇς. — Εἷλα λησμονήσῃς προηγουμένως νὰ παρατηρήσῃς ὅτι εἰς τὰ βρεινότερα τῆς Ἡπείρου, πρὸς δὲ καὶ ἐν Κερκύρᾳ, δὲν σχηματίζουν τὴν κατάληξιν τῶν ἀσυναίρετων εἰς αὐν, ἀλλ' εἰς αὐω, κατὰ τὴν ἀρχαίαν γραφήν.

Παιζογελάω. Περιπαίζω τινὰ ὑποσχόμενος εἰς αὐτόν πολλάκις καὶ μηδέποτε ἐκπληρῶν τὸ ὑποσχόμενον. Τὸν περὶ μὲ τὰ λόγια. **Δὲν τὸ νοιώθεις ποῦ σὲ παιζογελάει;**

Συρτάω, καὶ **συρτένω** (σύν — φθάνω.) Προφθάνω.

Μολλάω. Ἐκ τοῦ μολλάνω. Ἐκλινθᾶσθαι γράφας αὐτὸ ἀλλοχοῦ **μηλάω.**

Κόττα. Καὶ τοῦτο κακῶς ἔγραψα κῶτα δι' ἐνός γ. Κόττον ἔλεγχον οἱ Λαριεῖς τὸν ἀλέκτορα, ὅθεν καὶ τὸ κόκοτος καὶ τ' ἄλλα.

Πεδνήσκω. Ἀποθνήσκω.

Καλοσυρεύω. Ἐκ τοῦ καλὸς ἔγεινε **καλοσύνη,** ἔκ τούτου δέ, ῥῆμα **καλοσυρεύω,** λαμβάνω καλὴν

τροπήν, εὐχάριστον. Ὁ καιρὸς ἐκαλοσέτερε, — ἡ κακοκαιρία ἔπαυσε.

Μοῦ ξανακαίγεται. Μοῦ διεγείρεται ἐκ νέου πάθος, αἰσθημα, τὸ ὅποιον ἀπὸ πολλοῦ ὑπνωττε. Τώρα σοῦ ξανακάγηκε; δηλ. ἀπὸ τὴν παρῆλθεν ὥρα ἡ καιρὸς (σχετικῶς πάντοτε), τώρα τὸ ἐνθυμήθης;

Δευτερόνω. Ἐπαναλαμβάνω τὸ πρᾶχθέν. Τριτόνω δέ, δις τὸ ἐπαναλαμβάνω. Καὶ ἐδευτέρωσεν ἡ ἐτρίτωσε τὸ δεῖνα γεγονὸς, ὅτι δηλ. ἐντὸς ὁρισμένου χρόνου δις καὶ τρίς ἔλαβε τοῦτο χῶρον.

Χιλιᾶζω. Βύτικῶς ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. Γινόμενου λόγου, λέγομεν γὰρ τοὺς χιλιᾶς! (τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς σου). Καὶ χιλιόχρονος! ὁ πρὸς ὃν ἐπιποθοῦμεν ἡ εὐχόμεθα χιλιετη βίον.

Ἀποκλῶ. Ὁ καιρὸς μ' ἀπόκλεισε, ἡ κακοκαιρία μ' ἐμπόδισε τοῦ νὰ ἐξέλθω τῆς οἰκίας, τοῦ λιμένας, κτλ. Ἐπὶ πολεμικῆς, ἀντὶ πολιορκῶ, ὅθεν καὶ ἀποκλεισμός, ἡ πολιορκία.

Συγάμελος. Ἦρθε συγάμελος, ἦλθε σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις.

Λεφτή. Ἐν Κερκύρᾳ (*). Τὸ πρὸς ἡμῖν καρβέλι. (*18. Δεξ. Βυζ.)

Σωφρογγιάζω. Ἐν Κερκύρᾳ. Ἴδε Σεραθυμάου, ἐν φυλ. Πανδ. 193.

Θυμός. Λέγομεν διὰ πληγὴν ὅτι ἔχει θυμό, δηλ. ἔχει τάσιν πρὸς τὸ νὰ κακοφρυμίσῃ. Λέγομεν καὶ διὰ τὰ δένδρα ὅτι ἔχουν θυμό, δηλ. ἔχουν τάσιν πρὸς τὸ ν' ἀναπτυχθῶν.

Ἀναδίνω. Ἐπὶ πληγῆς ἥτις θεραπευθεῖται ἀνοίγει καὶ πάλιν. Καὶ ἐπὶ φυτῶν ἅτινα κοπέντα ἢ ξηρανθέντα ἀναβλαστάνουσιν.

Πάνω. Ἀόρ. πάησα. Πηγαίνω. Λέγομεν καὶ πάω, καὶ πάγω, καὶ πάου, καὶ παγαίνω.

ΠΑΙΡΩ.

ΦΕΡΩ.

ΔΕΡΩ.

Ἀδράζω. Ἀντὶ ἀρπάζω.

Ἀφέντρα.

Ἀρχόντω.

Κρουατάλλω.

Χρυσόπαια.

Καλομοῖρα.

Ἀκρίβω.

κτλ. Ἀντὶ παίρνω, φέρνω, δέρνω.

Ὄνόματα κύρια γυναικῶν.

Κότσος. Τῶν ἀρχαίων ὁ κότυμβος. Τὸ ἐγκύμωμα τῶν πλεξίδων ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς, τὸ ὅποιον κάμνουσιν ἀκόμη πολλὰ γυναικες.

Φώσφορα. Τὰ ἀλλοχοῦ σπέρματα. Ἐν Κερκηνίξ, κιάζια, ἐν δὲ Ζακύνθῳ, θειαφρόφυλα.

Τάπιζονπα. Ἐπίρρ. Ἀντὶ τάπιστομα.

Πουλλλαχίδα. Ἡ νέα ὄρνιθ, ἡ μὴ γεννήσασα. Κοκοτσέλι, ὁ μικρὸς ἀλέκτωρ. Κοκτόπουλο, περιληπτικὸν τῶν δύο πρώτων.

Καρχαρίζω.

Καρκολογιῶμαι.

Ἐπὶ ὀρνίθων ὅταν φωνάζωσι, προμηνύουσαι διὰ τῆς καταχρήσεως τὸν προσεχὲς τοκετόν.

Ἀναγνώθω. Ἀναγινώσκω.

Παλαιούθω, καὶ παλαιούθενε. Ἐπίρρ. Παλαιόθεν, ἐκπαλαι.

Σάγουλα. Λεπτὸν σχοινίον, ὡς ἐκεῖνο λ. χ. τὸ ὅποιον μεταχειρίζονται οἱ βυστάζοι.

Σοῦδα. Μικρὸς χάνδαξ, δυνάμενος καὶ νὰ πηδῇ.

Κατακλίδι. Ἡ σιαγὼν.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΕΚΡΗΞΙΣ ΤΟΥ ΒΕΖΟΥΒΙΟΥ.

—ooo—

Κατὰ τὸν παρελθόντα Μάιον φρικιώδης καὶ ἔκτακτος ἐκρηξίς τοῦ Βεζουβίου, ἀνέτρεψε κώμας καὶ ἀγρούς, καὶ ψυχὰς ζώσας κατεπόντισεν εἰς τὰ τάρταρα τοῦ ἄδου, καὶ εἰς χάος ἄμορφον μετέβαλε τὴν χθὲς ἐτι ἀκμάζουσιν καὶ χλοερὰν καὶ περικαλλῆ φύσιν εἰς πολλὰς περὶ αὐτὸ χώρας. Περὶ τῆς ὀδυνηρᾶς ταύτης καταστροφῆς ὁμιλεῖ ἡ ἐξῆς ἐκ Νεαπόλεως ἐπιστολή, ἣν παραθέτομεν ἐνταῦθα χάριν τοῦ ἀναγνώστου.

«Βεβαίως ἡ φύσις ἐν Νεαπόλει ἠλλοιώθη, ἢ μᾶλλον ἠσπάρθη τὴν ἀναρχίαν. Ἀπὸ τὸν Δεκέμβριον ἐτι ἤρξατο τὸ ἔαρ, καὶ ἤνθησαν αἱ ἀμυγδαλέαι, καὶ ἀπὸ τῶν κεράσων ἐκρεμάσθη καρπός. Καὶ ταῦτα ἐγένοντο τὸν χειμῶνα· σήμερον δέ, κατὰ μῆνα Μάιον, τί συμβαίνει; ἄνεμος πνέει λάβρος, βετὸς καταπίπτει σφοδρὸς ὡς ἐν ὥρᾳ φθιναπώρου, αἱ νύκτες εἶναι κατὰψυχραι, τὰ ὄρη κεκαλυμμένα ὑπὸ χιόνος, θύελλαι μυκῶνται, τυφῶνες βροντῶσι, καὶ προχθὲς σίφων κατὰμαυρος ὡς στύλος ἀνυψώθη περὶ Πηυσίλυπον ἀπὸ τῆς θαλάσσης μέχρι τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ γῆ σειέται εἰσέτι κατὰ τὰ βασιλικάτα, καὶ τὸ Βεζούβιον, θυμοειδέστερον ὑπέρποτε, ἐκτοξεύει ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν φλόγας.

«Τὸ πῦρ δὲν ἐξέρχεται, ὡς ἄλλοτε, ἐκ τοῦ μεγάλου κώνου· ἡ ἀρχαία αὕτη κορυφή τοῦ ἡραιεῖου πρὸ πολλοῦ ἀργεῖ, καὶ χρησιμεύουσα ἀντὶ ἀναπαυτηρίου πρὸς τοὺς περιηγητὰς τοὺς ἀναβαίνοντας ἐκεῖ μετὰ πολλοῦ πόνου, βλέπει ἀταράχως καὶ καπνίζουσα μόνον τὴν πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῆς γέειν. Ἀντ' αὐτῆς δὲ μέγας ἀριθμὸς μικρῶν κρατήρων ἐξερεύγεται, μεταξὺ τοῦ κώνου καὶ τῶν ὕψωμάτων τῆς Σύμης, χειμάρρους λειβάδος (lave), σωροὺς καυσίμου ὕλης ἀρχοῦντας ἐπὶ ἐν ἔτος εἰς θέρμαντιν ὀλοκλήρων τῶν Παρισίων. Ὁ χειμάρρος φράσσει τὴν ὥραν ταύτην ὅλην τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ τοῦ κώνου εἰς τὸ Ἐρημητήριον, καὶ φθάνει πλησίον τοῦ σταυροῦ ὅπου ἀρχεται ὁ λόφος τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου. Ἐνταῦθα ἵσταται μόνος πρὸ βουνῶν ὕλων τὰς ὁποίας αὐτὸς συνεσώρευσε. Τότε διαίρεται εἰς δύο ρύχας, ἐξ ὧν ὁ μὲν ῥέει εἰς τὴν κοιλάδα ἀνα-

(*) ΣΗΜ. ΠΑΝΔ. Παρατηρητέον ὅτι ὁ συντάκτης τοῦ γλωσσίου τοῦτου, εἰ καὶ ἐπιγράφει αὐτὸ Ἑπειρωτικόν, ἀνεμειγνύει ἐνίοτε καὶ ἑνὸς τῆς Ἑπείρου λέξεις.